

Gyakori kérdések

a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvénnyel (a továbbiakban: Törvény) kapcsolatban

(A dokumentum tartalma az időközben beérkezett kérdések alapján folyamatosan frissül, az új elemek a dokumentum elején, a feltöltés dátumának megjelölésével jelennek meg)

2014.08.19.

- I. **Kérdés:** A Törvény értelmében minden 2004. május 1. és a Törvény hatálybalépésnek napja között kötött fogyasztói kölcsönszerződések esetében kell adatot szolgáltatni. A folyószámla-hitelkeret és a hitelkártya ÁSZF-eket is fel kell-e tüntetni az adatszolgáltatásban?

Válasz: Igen, tekintettel arra, hogy a Törvény 1. § (1) bekezdése szerint a Törvény alkalmazásában fogyasztói kölcsönszerződésnek minősül a fogyasztó és a pénzügyi intézmény között létrejött deviza alapú (devizában nyilvántartott vagy devizában nyújtott és forintban törlesztett), vagy forint alapú hitel-vagy kölcsönszerződés, pénzügyi lízing szerződés, ha annak részévé vált a 4. § (1) bekezdése szerinti kikötést is tartalmazó általános szerződés feltétel vagy egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel.

- II. **Kérdés:** Abban az esetben, ha a pénzügyi intézmény felmondott követelést adott el egy faktorcégnek, az elszámolási kötelezettség mely időpontig terheli a pénzügyi intézményt? A felmondott követelést megvásárló faktorcégre is vonatkozik az együttműködési kötelezettség az adatszolgáltatás tekintetében?

A pénzügyi intézménynek nincs már követelése az engedményezett követelések tekintetében, csak az engedményesnek, a pénzügyi intézmény könyveiben a teljes fennálló (bruttó) követelése összege nulla, mert az ki lett vezetve a könyvekből a követelés értékesítésekor. Ugyanakkor követelés még van, csak már nem a pénzügyi intézménynél, hanem az a faktorcég követelése és az ő könyveiben szerepel. Ha a hitelintézet nem kap adatot az engedményestől, akkor elfogadható-e, ha 9-esekkel tölti fel az összeg mezőt, vagy lesz lehetőség megjegyzésben ezt a tényt közölni?

Válasz: A Törvény 1. § (3) bekezdése szerint „az e törvény hatálybalépése napján fennálló fogyasztói kölcsönszerződés esetén az e törvényben meghatározott kötelezettségek és jogosultságok azt a pénzügyi intézményt terhelik, illetve illetik, amely e törvény hatálybalépésének napján a fogyasztói kölcsönszerződésből eredő követelések jogosultja. Ha e törvény hatálybalépése napján a fogyasztói kölcsönszerződésből eredő követelések nem pénzügyi intézményt illetnek meg, az e törvényben meghatározott kötelezettségek és jogosultságok azt a pénzügyi intézményt terhelik, illetve illetik, amelytől a követelést a nem pénzügyi intézmény megszerezte. Ha a fogyasztói kölcsönszerződés e törvény hatálybalépésének napja előtt megszűnt, akkor a kötelezettségek és a jogosultságok azt a pénzügyi intézményt terhelik, illetve illetik, amely a szerződés megszűnésekor a követelés jogosultja volt. Ha a szerződés megszűnésekor a követelés jogosultja nem pénzügyi intézmény volt, az e törvényben meghatározott kötelezettségek és jogosultságok azt a pénzügyi intézményt terhelik, illetve illetik, amelytől a követelést a nem pénzügyi intézmény megszerezte.”

A Törvény 1. § (5) bekezdése szerint, „e törvény végrehajtása érdekében a fogyasztói kölcsönszerződés jogosulti pozíciójában bekövetkezett alanyváltozásban érintett pénzügyi intézmények egymással együttműködni kötelesek. Együttműködési kötelezettsége alapján a korábbi jogosult pénzügyi intézmény az e törvény teljesítéséhez szükséges adatokat a (3) bekezdés szerinti pénzügyi intézmény rendelkezésére bocsátja. E körben a pénzügyi intézmények egymás közötti viszonyában a banktitok megtartására vonatkozó külön törvényi kötelezettség nem áll fenn.”

A fenti rendelkezés értelmében amennyiben a kölcsönszerződés a Törvény hatálybalépése előtt megszűnt, a Törvény szerinti kötelezettségek és jogosultságok azt a pénzügyi intézményt terhelik, illetve illetik, amely a **szerződés megszűnésekor** volt a követelés jogosultja, függetlenül attól, hogy a szerződés megszűnését követően a követelést más pénzügyi intézmény – esetleg engedményezés útján – megszerezte. A pénzügyi intézményt a Törvényből eredő kötelezettségek (elszámolási és adatszolgáltatási) a **szerződés megszűnésének időpontjáig** terheli. A szerződés megszűnésének egyik esete a **felmondás**.

A Törvény ugyanakkor csak az **élő szerződések** átruházása esetére ír elő kifejezett együttműködési és adatszolgáltatási kötelezettséget (a **korábbi jogosult pénzügyi intézmény köteles** a törvény teljesítéséhez szükséges **adatokat a későbbi jogosultnak átadni**), a felmondott ügyletek esetében ilyen kifejezett együttműködési kötelezettséget nem határoz meg.

III. Kérdés: *Megszűnt szerződés esetében, ha maradt fenn követelés és az engedményezésre került (a Törvény szerint az a pénzügyi intézmény, amelyik a megszűnéskor volt a követelés jogosultja köteles adatot szolgáltatni és az ügyfelekkel elszámolni). Engedményezés esetén köteles-e az engedményes (általában követeléskezelő) adatot szolgáltatni?*

Válasz: Amennyiben a pénzügyi intézmény nem kezel a Törvény hatálya alá eső kölcsönszerződést, úgy adatszolgáltatási kötelezettségének az MNB honlapján közzétett „nemleges” minta alapján kitöltött táblázatot a KAP-on keresztül feltöltve tehet eleget.

IV. Kérdés: *Hogyan kell figyelembe venni azokat szerződéseket, ahol*

- *fogyasztó által kötött szerződést nem fogyasztó vállalta át, illetve*
- *nem fogyasztó által kötött szerződést fogyasztó vállalta át?*

Válasz: *A Törvény „1. § (1) E törvény hatálya a 2004. május 1. napja és az e törvény hatálybalépésének napja között kötött fogyasztói kölcsönszerződésre terjed ki. E törvény alkalmazásában fogyasztói kölcsönszerződésnek minősül a pénzügyi intézmény és a fogyasztó között létrejött deviza alapú (devizában nyilvántartott vagy devizában nyújtott és forintban törlesztett) vagy forint alapú hitel- vagy kölcsönszerződés, pénzügyi lízingszerződés, ha annak részévé a 3. § (1) bekezdése vagy a 4. § (1) bekezdése szerinti kikötést is tartalmazó általános szerződési feltétel vagy egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel vált.”*

Azon fogyasztó által kötött szerződés, amelyben szerződésmódosítás következtében az adós személyében változás állt be és az új adós nem fogyasztó, az adatszolgáltatás, valamint a későbbi elszámolás szempontjából azt az időszakot kell figyelembe venni, amíg a fogyasztó a szerződés adósa volt.

Azon nem fogyasztó által kötött szerződés, amelyben szerződésmódosítás következtében az adós személyében változás állt be és az új adós fogyasztó, az adatszolgáltatás, valamint a későbbi elszámolás szempontjából azt az időszakot kell figyelembe venni, amikortól a fogyasztó a szerződés adósa.

V. Kérdés: *Mit jelent az „egyedileg megtárgyalta szerződési feltétel”? A kölcsönszerződésben foglalt – ügyfél által aláírt – feltételek egyedileg megtárgyaltnak tekinthetők-e?*

Válasz: A Törvény. 1. § (1) bekezdés szerint

„E törvény hatálya a 2004. május 1. napja és az e törvény hatálybalépésének napja között kötött fogyasztói kölcsönszerződésre terjed ki. E törvény alkalmazásában fogyasztói kölcsönszerződésnek minősül a pénzügyi intézmény és a fogyasztó között létrejött deviza alapú (devizában nyilvántartott vagy devizában nyújtott és forintban törlesztett) vagy forint alapú hitel- vagy kölcsönszerződés, pénzügyi lízingszerződés, ha annak részévé a 3. § (1) bekezdése vagy a 4. § (1) bekezdése szerinti kikötést is tartalmazó általános szerződési feltétel vagy egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel vált.”

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk) 205/A. §-ában foglaltak szerint

„(1) Általános szerződési feltételnek minősül az a szerződési feltétel, amelyet az egyik fél több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre meghatároz, és amelyet a felek egyedileg nem tárgyaltak meg.

(2) Az általános szerződési feltételt használó felet terheli annak bizonyítása, hogy a szerződési feltételt a felek egyedileg megtárgyalták. Ezt a szabályt kell megfelelően alkalmazni abban az esetben is, ha a felek között vitás, hogy a fogyasztói szerződésben a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott szerződési feltételt a felek egyedileg megtárgyalták-e.

(3) Az általános szerződési feltételnek minősítés szempontjából közömbös a szerződési feltételek terjedelme, formája, rögzítésének módja, és az a körülmény, hogy a feltételek a szerződési okiratba szerkesztve vagy attól elválasztva jelennek meg.”

Az MNB álláspontja szerint az a tény, hogy a fogyasztó a szerződési feltételt aláírta, még nem jelenti azt feltétlenül, hogy az egyedileg megtárgyalt feltétel. Annak bizonyítása, hogy a szerződési feltételt a felek egyedileg megtárgyalták-e, az általános szerződési feltételt alkalmazó felet terheli. A fentiekre tekintettel minden olyan esetben, amikor kétséges annak eldöntése, hogy egyedileg megtárgyalt szerződési feltételről beszélünk-e, tegyen eleget a pénzügyi intézmény az adatszolgáltatási kötelezettségének. Ezt követően – amennyiben úgy dönt – a bíróság előtt bizonyíthatja, hogy a szerződési feltételt a felek egyedileg megtárgyalták.

VI. Kérdés: *Mi a határvonal az Általános szerződési feltétel és az egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel között?*

Válasz: A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk), valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. V. törvény (a továbbiakban: új Ptk.) nem definiálja egyértelműen az általános szerződési feltétel, valamint az egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel közötti különbséget.

Az MNB figyelembe ajánlja a Legfelsőbb Bíróság, későbbi nevén Kúria a fogyasztói szerződés érvényességével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 2/2011. (XII. 12.) PK véleményét, amely szerint:

*„a Ptk. 205/A.§ (1) bekezdése alapján általános szerződési feltétel az a szerződési feltétel, amelyet az egyik fél több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre meghatároz, és amelyet a felek egyedileg nem tárgyaltak meg. Ettől különböző az a szerződési feltétel, amelyet az egyik fél egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre határoz meg. **A lényegi különbség közöttük az, hogy az általános szerződési feltétel esetében az egyik fél a szerződési feltételt több szerződés megkötése céljából határozza meg, míg az egyoldalúan, előre meghatározott szerződési feltétel esetében nincs ilyen cél.** Az általános szerződési feltételnek nem fogalmi eleme az, hogy ténylegesen több szerződésben is alkalmazták, hanem elegendő, ha az egyik szerződő fél egyoldalúan azzal a céllal határoz meg egy feltételt, hogy azt több szerződésben kívánja használni. Fogyasztói szerződésnek mindkét típusú szerződési feltétel részét képezheti.”*

VII. Kérdés: *Három hónapos vagy annál rövidebb kezizálog fedezete mellett nyújtott pénzkölcsön esetében annak természete miatt az ÁSZF nem tartalmaz egyoldalú módosítást lehetővé tevő kikötést. A Törvény hatálya alá tartozik-e a fentiek szerinti pénzkölcsön, ha nem, kell-e adatot szolgáltatni?*

Válasz: *A Törvény „1. § (1) E törvény hatálya a 2004. május 1. napja és az e törvény hatálybalépésének napja között kötött fogyasztói kölcsönszerződésre terjed ki. E törvény alkalmazásában fogyasztói kölcsönszerződésnek minősül a pénzügyi intézmény és a fogyasztó között létrejött deviza alapú (devizában nyilvántartott vagy devizában nyújtott és forintban törlesztett) vagy forint alapú hitel- vagy kölcsönszerződés, pénzügyi lízingszerződés, ha annak részévé a 3. § (1) bekezdése vagy a 4. § (1) bekezdése szerinti kikötést is tartalmazó általános szerződési feltétel vagy egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel vált.”*

„3. § (1) A fogyasztói kölcsönszerződésben - az egyedileg megtárgyalt szerződési feltétel kivételével - semmis az a kikötés, amely szerint a pénzügyi intézmény a kölcsön-, illetve a lízingtárgy megvásárlásához nyújtott finanszírozási összeg folyósítására a vételi, a tartozás törlesztésére pedig az eladási vagy egyébként a folyósításkor meghatározott árfolyamtól eltérő típusú árfolyam alkalmazását rendeli.”

*„4. § (1) Az egyoldalú szerződésmódosítás lehetőségét tartalmazó fogyasztói kölcsönszerződés vonatkozásában vélelmezni kell, hogy tisztességtelen az annak részét képező egyoldalú kamatemelést, költségemelést, díjemelést lehetővé tevő szerződéses kikötés - az egyedileg megtárgyalt feltétel kivételével -, tekintettel arra, hogy az nem felel meg:
(...)”*

A Törvény fenti rendelkezései értelmében azok a kölcsönszerződések (deviza alapú, forint alapú) tartoznak a Törvény hatálya alá, amely szerződések részévé vált az olyan általános szerződési feltétel, vagy egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltétel, amely tartalmazza

- a. a pénzügyi intézmény a kölcsön-, illetve a lízingtárgy megvásárlásához nyújtott finanszírozási összeg folyósítására a vételi, a tartozás törlesztésére pedig az eladási vagy egyébként a folyósításkor meghatározott árfolyamtól eltérő típusú árfolyam alkalmazását előíró kikötést,
- b. egyoldalú kamatemelést, költségemelést, díjemelést lehetővé tevő szerződéses kikötést.

A fentiek alapján amennyiben a pénzügyi intézmény nem kezeli a Törvény hatálya alá eső kölcsönszerződést, úgy adatszolgáltatási kötelezettségének az MNB honlapján közzétett „nemleges” minta alapján kitöltött táblázatot a KAP-on keresztül feltöltve teheti eleget.

VIII. Kérdés: *A Törvény hatálybalépésétől számított 30 napot hogyan kell értelmezni az MNB adatszolgáltatás vonatkozásában.*

Válasz: A Törvény 5. § (2) bekezdése szerint a pénzügyi intézménynek e törvény hatálybalépését követő harminc napon belül be kell jelentenie a Felügyelet részére valamennyi (1) bekezdés szerinti szerződéses kikötést tartalmazó ÁSZF-et, és nyilatkoznia kell arról, hogy az azokban foglalt szerződéses kikötést tisztességesnek vagy tisztességtelennek tekinti-e. A bejelentéshez az MNB részére mellékelni kell a szerződéses kikötéssel érintett szerződések azonosítási számát és az érintett szerződés alapján fennálló követelések összegét.

A Törvény 3. § (6) bekezdése szerint a pénzügyi intézmény az általa alkalmazott átszámítási módszertant e törvény hatálybalépését követő hatvan napon belül megküldi az MNB részére.

A Törvény 19. § (1) bekezdése szerint *„ez a törvény - a (2) bekezdésben foglalt eltéréssel - a kihirdetését követő napon lép hatályba.*

(2) Az 1-18. § a kihirdetést követő 8. napon lép hatályba. ”

A Törvény fenti rendelkezéseinek értelmében az adatszolgáltatási határidők a következők:

- a Törvény 5 § (2) bekezdése alapján előírt adatszolgáltatási kötelezettség esetében 2014. augusztus 25.
- a Törvény 3 § (6) bekezdése alapján előírt adatszolgáltatási kötelezettség esetében 2014. szeptember 24.

IX. Kérdés: *Hogyan kell értelmezni a 2014. évi XXXVIII. törvényben meghatározott elévülési szabályt?*

Válasz: A Törvény 1. § (6) bekezdése értelmében a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény elévüléssel kapcsolatos szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a fogyasztói kölcsönszerződésből eredő követelések a kölcsönszerződés fennállása alatt nem évülnek el, azok elévülése a kölcsönszerződés megszűnésével kezdődik. Azon kölcsönszerződések tekintetében, amelyekből eredő követelések a fenti elévülési szabályokra tekintettel a Törvény hatálybalépését megelőzően elévültek, a Törvényben foglalt kötelezettségek nem állnak fenn. A Törvény 1. § (7) bekezdése alapján a megszűnt szerződésből eredő követelések elévülése a Törvény hatálybalépésének napjától, azaz 2014. július 26. napjától a pénzügyi intézménynek a fogyasztóval történő elszámolásról szóló külön jogszabályban meghatározott időpontjáig nyugszik.

A Törvény indokolása szerint az 1. § (5)-(6) bekezdés az érintett szerződésekre irányadó, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) elévüléssel kapcsolatos szabályait értelmezi, annak kifejezett kimondásával, hogy amíg a felek bármelyikének a kölcsönszerződésből eredően követelése, illetve ellenkövetelése keletkezhet a másik féllel szemben, addig e követelések elévülése sem kezdődhet meg. Az elszámolási kötelezettségnek ugyanis a szerződéses jogviszony, a törlesztés addig eltelt teljes időszakára ki kell terjednie.

A kölcsönszerződés megszűnhet a szerződésben meghatározott időpont vagy feltétel bekövetkezésével, de abban az esetben is, ha a felek a szerződésből eredő kötelezettségeiknek eleget tettek. Ha a kölcsönszerződés megszűnéséhez annak **felmondása** szükséges, úgy a szerződés az abban kikötött felmondási idő elteltével, azonnali hatályú felmondás esetén e jognyilatkozat közlésével szűnik meg.

A fogyasztói kölcsönszerződésből eredő igények elévülése a szerződés említettek szerinti megszűnésének időpontjában kezdődik meg. **Ha tehát a fogyasztói kölcsönszerződés az előbbiek szerint úgy szűnt meg, hogy közben a Ptk. szerinti öt éves általános elévülési idő - annak nyugvása vagy megszakadása nélkül már eltelt, úgy az abból eredő követelések elévültek.** Ez a körülmény azonban nem akadályozza annak, hogy a felek az őket megillető már elévült követeléseket - az elszámolásra irányadó törvényi rendelkezések szabályai szerint - a Ptk. 297. § (2) bekezdése alapján beszámíthassák azokba a velük szemben érvényesített követelésekbe, amelyek keletkezésekor a beszámítandó követelések elévülése még nem következett be.

Arról is rendelkezik, hogy ne évülhessenek el azon követelések, amelyek esetében az elévülés az előbbiekben részletezett szabály szerint már megkezdődött, de annak időtartama az elszámolásra vonatkozó külön törvény megalkotásáig eltelt. Erre az esetre a törvény az e törvény hatálybalépése és a megalkotandó külön törvényben meghatározott időpont közötti időszakra az elévülés nyugvását rendeli. Ezáltal az érinteti igények - a Ptk. szabályai

szerint - az elévülés nyugvását követő meghatározott ideig, az adott esetben egy évig abban az esetben is érvényesíthetők lesznek, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél kevesebb volna hátra.

A fenti rendelkezés nem azt mondja ki, hogy a Törvény hatálybalépését megelőző 5 évnél régebben megszűnt fogyasztói kölcsönszerződések nem tartoznak a Törvény hatálya alá, hanem azt, hogy a Törvény hatálya alá tartozó fogyasztói kölcsönszerződésekben eredő követelések elévülése e szerződések megszűnésével kezdődik. Önmagában tehát annak a körülménynek, hogy valamely fogyasztói kölcsönszerződés a Törvény hatálybalépését megelőző 5 évnél régebben szűnt meg, csak abban az esetben lehet jelentősége, ha a Törvény hatálybalépésének időpontjáig az ilyen szerződésből származó követelések is elévültek már. A Törvény 1. §-ának (6) bekezdése nem a Törvény hatálya alá tartozó fogyasztói kölcsönszerződések körét meghatározó rendelkezés, hanem a Törvény hatálya alá tartozó fogyasztói kölcsönszerződésekben eredő követelések elévülésének kezdő időpontját értelmező szabály, amelyet a semmis szerződéses kikötések alkalmazása miatt a pénzügyi intézményt terhelő elszámolási kötelezettség vonatkozásában, annak során kell figyelembe venni.

X. Kérdés: *Az intézménynél a felmondott, eredetileg deviza alapúként kötött szerződések esetében felmondáskor a teljes hátralevő követelés kiforintosodik és a könyvekben már csak forintban tartják nyilván. Így előfordulhat, hogy már több éve ezeken a szerződéseken csak lejárt, forintkövetelés szerepel. Ezeknek a szerződéseknek a jelenleg fennálló állományát vissza kell számolni az eredeti devizára? Amennyiben igen, úgy milyen árfolyamon?*

Válasz: Amennyiben a felmondás után forintban nyilvántartott követelés valóban árfolyam-független lett, úgy nem szükséges az eredeti devizára visszakonvertálva jelenteni, elegendő az aktuálisan fennálló forintösszeget feltüntetni.

XI. Kérdés: *ÁSZF alatt jól gondolja-e az intézmény, hogy nem a teljes ÜSZ változásait kell néznie, kizárólag ennek azon pontjait, amelyek az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkoznak?*

Válasz: az ÁSZF bármilyen nemű változása új verzióként értelmezendő, és új dátummal új sorba felveendő (ld. kitöltési útmutató).

XII. Kérdés: *A T38SZ tábla „A szerződéshez tartozó ÁSZF/SZF sorszáma”, továbbá a T38F tábla „Szerződési feltétel sorszáma” rovatba milyen adatot írni? Az intézménynél az ÁSZF-ek, ÜSZ-ek nincsenek sorszámmal ellátva.*

Válasz: Az ÁSZF-ek/SZF-ek egyedi sorszámmal való ellátása az adatszolgáltatás során a pénzügyi intézményre van bízva, a lényeg, hogy a T38SZ-ben feltüntetett egyedi sorszám áthivatkozzon a T38F táblában megadott valamelyik ÁSZF/SZF (létező!) sorszáma.

Magyar Nemzeti Bank

2014.08.13.

I. Kérdés: *Mi az adatszolgáltatási határidő a pénzügyi intézménynek a Felügyelet felé, az általa alkalmazott átszámítási módszertan, valamint az átszámítás tekintetében?*

Válasz: A Törvény 3. § (6) bekezdése szerint a pénzügyi intézménynek az általa alkalmazott **átszámítási módszertant a Törvény hatálybalépését követő 60 nappal** kell megküldenie a Felügyelet részére. Az intézmények a sajtón keresztül már ma is pontos számítási eredményeket közölnek a pénzügyi hatásokra vonatkozóan. Ezért kérjük egységesen, adatszolgáltatás keretében, **60 napon belül egy becslést készítsenek** az átszámításról is. A **végleges számítást** pedig – a Törvény 3. § (4) bekezdésében foglaltak értelmében – **90 napon belül** szükséges megküldenie a pénzügyi intézménynek a Felügyelet részére, azzal, hogy abban a pénzügyi intézmény megjelöli, hogy az a korábbi adatszolgáltatás módosítása (módosított **(m)** jelentésként, **ugyanarra a dátumra** kell feltölteni a KAP rendszerbe).

II. Kérdés: *A pénzügyi intézmény kizárólag HUF alapú kölcsönt kínál. Ez esetben nullás riportot kell-e küldnie?*

Válasz: Igen, amennyiben a pénzügyi intézmény deviza alapú követeléssel nem rendelkezik, a T38R tábla a nemleges jelentésre vonatkozó adatszolgáltatási minta alapján töltendő ki.

III. Kérdés: A táblázatok 3. oszlopának (MEGNEVEZÉS) celláiba milyen információt kell megadni?

Válasz: A Megnevezés mező egy az MNB rendszeres adatszolgáltatási tábláira jellemző formátum része, a sorok MNB általi definiálására szolgál. Jelen esetben ezt a mezőt **nem kell kitölteni**.

IV. Kérdés: T38SZ jelentés 2. SZERZŐDÉS STÁTUSZA oszlop tartalmára vonatkozóan megadott értékkészlet (Élő, Lezárt, Felmondott) kategóriák közül a bank részéről eladott, könyveiben a fordulónapon nem szereplő ügyleteknél (ÁSZF vonatkozásban érintettek) milyen értékkészletet kell alkalmazni? Kell-e az eladott hiteleket szerepeltetni a táblázatban, vagy csak a normál, törlesztéssel LEZÁRT esetek, nulla követelés összeggel szerepeltetendők?

Válasz: A felmondás után eladott és leírt követeléseket a „Lezárt” kategóriába kell sorolni. Amennyiben lejárt a szerződés, de nem felmondott és van fennálló követelés, akkor „Élő” státuszú; ha felmondott és van fennálló követelés, akkor „Felmondott” a státusz; ha lejárt, és nincs fennálló követelés, akkor „Lezárt”.

V. Kérdés: A T38SZ 4. oszlopában a törvény hatályba lépésének napján fennálló mérlegen beüli és mérlegen kívüli követelések együttes összegét kell megadni. Ez esetben a fennálló tőkén kívül beleértendők-e az esedékes kamat, költség- és díjtételek is? Kérdés továbbá, hogy a járó, de még esedékessé nem vált kamat tételeket is hozzá kell-e venni?

Válasz: A 4. „Fennálló követelés összege” oszlopban a követelés meghatározásakor a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény, valamint a 250/2000. (XII.24.) Kormányrendelet az irányadó.
A járó, de esedékessé nem vált kamatok is a követelés részét képezik.

VI. Kérdés: T38SZ táblában fel kell tüntetni a hitel devizanemét. Hogyan kell megjeleníteni azon hiteleket, ahol idegen devizában és forintban is van fennálló tartozása az ügyfeleknek? A szerződéseknek lehetnek olyan követelés-elemei, amelyek a kimutatás értéknapiját megelőzően már esedékessé váltak, de még nem kerültek megfizetésre. Ezen elemek az esedékesség napján érvényes kereskedelmi banki eladási árfolyamon "kiforintosodtak", így már árfolyam-függetlenek, az intézmény nyilvántartásaiban és az ügyféllel szemben is forintban fennálló követelés. Ilyen például a már esedékes, de még meg nem fizetett törlesztő részlet, vagy az árfolyamgát rendszernél, ill. ehhez hasonló logikájú konstrukciónál felhalmozott árfolyamgyűjtő összege, vagy a felmondott szerződés követelése. Továbbá ugyanezeknek a szerződéseknek lehetnek olyan követelés elemei, amelyek csak és kizárólag forintban merülnek föl (pl. számlavezetési díj, eljárási díjak, késedelmi kamat) függetlenül attól, hogy a szerződés devizaalapú vagy sem.

Kérdés továbbá, hogy hogyan kell megjeleníteni azon hiteleket, ahol kapcsolódó hitelek (pl. lakásmentő hitel, részletfizetési megállapodás, gyűjtőszámlahitel) áll fenn, és ebből adódóan áll fenn különböző devizanemekben ügyféltartozás?

Válasz: A devizanem meghatározás tekintetében mindig a szerződés eredeti devizanemét kell figyelembe venni. A kombinált hiteltermékek esetében a hitel devizaneme a mérvadó.

Azoknál a termékeknél, amelyeknél a szétválasztás közgazdaságilag indokolható és technikailag lehetséges (pl. gyűjtőszámla hitel), ott külön soron szerepeljenek azok.

A követelés azon tételeinél, amelyek csak forintban denomináltak (pl. díjak, költségek), ott nem szükséges a devizába való átszámítás, ezeket csak az 5. „Fennálló követelés összege (forintban)” oszlopban kell szerepeltetni. Az emiatt keletkező eltérés a forintban és a devizában kimutatott követelés kapcsán elfogadható.

VII. Kérdés: Egy konkrét példa segítségével mutassák be, hogy T38F tábla 3. Szerződéses feltétel megnevezése mezőben milyen megnevezés feltüntetése szükséges.

Válasz: Az ÁSZF/SZF megnevezése mezőbe csak néhány lehetséges, fiktív (!) példa erejéig (a teljesség igénye nélkül) olyan megnevezések kerülhetnek, mint „Jelzáloghitelek általános szerződési feltételei”, „Gépjárműlízing szerződési feltételei”, „Személyi kölcsönök üzletszabályzata”, stb., vagy csak egyszerűen „Általános szerződési feltételek”, amennyiben a pénzügyi intézménynek nincs konkrét termékre vonatkozó ÁSZF-je. Az SZF alatt a kitöltési útmutatónak megfelelően az „egyedileg meg nem tárgyalt szerződési feltételek” értendők, aminek az elnevezése szintén az adatszolgáltató intézményre van bízva (szabad karakteres mező lévén). Sem az ÁSZF-et, sem az SZF-et nem kell csatolni, csak a megnevezését feltüntetni.

VIII. Kérdés: Az intézmény work-out követeléseket kezel, azaz a bankok által felmondott hiteleket "kétes követelés"-ként megvásárolta. Az intézménynek a T38F és T38SZ adatszolgáltatásokat nemlegesen kell benyújtania?

Válasz: A Törvény 1.§ (3) bekezdése alapján amennyiben a fogyasztói kölcsönszerződés a Törvény hatályba lépésének napja előtt megszűnt, akkor a kötelezettségek és a jogosultságok azt a pénzügyi intézményt terhelik, illetve illetik, amely a szerződés megszűnésekor a követelés jogosultja volt. Amennyiben az intézménynek ennek megfelelően nincs a Törvény hatálya alá tartozó fogyasztói kölcsönszerződése, adatszolgáltatási kötelezettségének a <http://www.mnb.hu/Root/MNB/Statistika/informaciok-adatszolgáltatatoknak/rendeletekallasfoglalasok/a-kurianak-penzgyi-2014> linken elérhető „T38F_ÁSZF_és_T38SZ_szerződéslista_nemleges_minta” és „T38R_Árfolyamrés_nemleges_minta” alapján (nemleges adatszolgáltatással) tehet eleget.

IX. Kérdés: Az intézmény fogyasztási hitelek nyújtásával nem foglalkozik és ilyen állományt nem kezel. Ebben az esetben az lenti adatszolgáltatási kötelezettségnek milyen módon kell, hogy eleget tegyen?

Válasz: A Törvény hatálya alá nem csak a fogyasztási kölcsönök tartoznak. A Törvény értelmében fogyasztói kölcsönszerződésnek (nem tévesztendő össze fogyasztási kölcsönnel) minősül minden, a pénzügyi intézmény és a fogyasztó között létrejött deviza alapú (devizában nyilvántartott vagy devizában nyújtott és forintban törlesztett) vagy forint alapú hitel- vagy kölcsönszerződés, pénzügyi lízingszerződés, ha annak részévé a 3. § (1) bekezdése vagy a 4. § (1) bekezdése szerinti kikötést is tartalmazó általános szerződési feltétel vagy egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel vált. Nem tartoznak hatálya alá az 1.§-ban felsorolt kizárások. Fogyasztó alatt a 2013. évi CCXXXVII. törvény (új Hpt.) 6.§ (1) bekezdés 28. pontja szerinti fogyasztó értendő. Amennyiben az intézménynek ennek megfelelően nincs a Törvény hatálya alá tartozó fogyasztói kölcsönszerződése, adatszolgáltatási kötelezettségének a <http://www.mnb.hu/Root/MNB/Statistika/informaciok-adatszolgáltatatoknak/rendeletekallasfoglalasok/a-kurianak-penzgyi-2014> linken elérhető „T38F_ÁSZF_és_T38SZ_szerződéslista_nemleges_minta” és „T38R_Árfolyamrés_nemleges_minta” alapján (nemleges adatszolgáltatással) tehet eleget.

X. Kérdés: A T38SZ tábla 7,g oszlopában azt kell jelölni, hogy az adott szerződéssel kapcsolatban jelenleg is folyik-e már bírósági eljárás vagy azt, hogy a jövőben fog-e indulni? Ha utóbbi, akkor releváns-e az, hogy a hitelező vagy az ügyfél fogja ezt várhatóan kezdeményezni?

Válasz: A T38SZ tábla 7,g oszlopában arra vonatkozóan kell adatot szolgáltatni, hogy a Törvény 6.§-a értelmében a pénzügyi intézmény várhatóan kíván-e élni az adott ÁSZF/SZF egyoldalú szerződésmódosításra lehetőséget adó szerződéses kikötéseire fennálló tisztességtelenség vélelmének megdöntésére irányuló polgári peres eljárással, és ebből kifolyólag az ezen ÁSZF-hez/SZF-hez kapcsolódó fogyasztói kölcsönszerződések érintettek lesznek-e ilyen jellegű perben (Igen/Nem).

XI. Kérdés: A konvertált ügyleteket mely devizanembe kell besorolni: 1. eredeti folyósításkori, 2. aktuális, 3. vagy az eredeti devizában lezártként, az aktuálisban élőként?

Válasz: A konvertált ügyleteket aktuálisan fennálló devizanemben kell megadni.

XII. Kérdés: Az újrafolyósított ügyleteket egy ügyletként vagy több külön ügyletként kell jelenteni, azaz hogyan kell szerződés folytonosság szempontjából kezelni? Újrafolyósítás lehet technikai okból, vagy ha pl. az adós személye változik, továbbá öröklés esetén, stb.

Válasz: Amennyiben egy szerződéses azonosítón futnak az ügyletek, úgy egy sorban kell megadni azokat.

XIII. Kérdés: A törvény 5.§ (2) alapján azokat a szerződéseket kell-e jelenteni a T38SZ táblában, amelyeken a bank nem emelt marzsot egyoldalúan?

Válasz: Mivel a Törvény 5.§-a alapján az adatszolgáltatásnak része minden ÁSZF és egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel, amelyekben szerepel az egyoldalú szerződésmódosítás lehetősége (!) tartalmazó szerződéses kikötés, függetlenül attól, hogy az intézmény élt-e az egyoldalú szerződésmódosítással, így az összes érintett szerződést is jelenteni kell, függetlenül attól, hogy volt-e kamatemelés.

XIV. Kérdés: *A T38F táblával kapcsolatban kérdés, hogy az ÁSZF-eket, illetve az Üzletszabályzatokat be kell-e küldeni a Felügyelet részére, ha igen milyen formában? Esetleg a táblában a teljes vonatkozó szöveggel fel kell tölteni?*

Válasz: az ÁSZF-eket, üzletszabályzatokat nem kell beküldeni, csak az ÁSZF vagy az egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltételek (SZF) megnevezését kell szerepeltetni a T38F 3. *Szerződési feltétel megnevezése* mezőben.

Magyar Nemzeti Bank